

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਸਈਦ
ਜਾਫਰ ਇਮਾਮ ਜੇ. ਜੇ.

ਕਾਂਤਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਕ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1957 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 202 ਅਤੇ 203

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ (1898 ਦਾ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 337—

6 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਲੂਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਮਾਫੀ—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ— ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ (1952 ਦਾ XLVI)— ਧਾਰਾ

8— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ— ਕੀ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ— ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ— ਕੀ ਸਮਕਾਲੀ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।, 1952, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਬਤਾ ਜਾਬਤਾ, 1898 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਿਉਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।'

I

ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 338 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਮਿਟਮੈਂਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦੀ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ) ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 16 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ: 31-ਡੀ ਅਤੇ 506-ਆਫ 1956 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ, ਅਤੇ 1956 ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 8 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ 31 ਅਗਸਤ, 1956 ਦਾ ਹੁਕਮ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ. ਏ. ਨੰ: 1957 ਦਾ 202: ਮਿ. ਡਾ

ਕਾਲੀਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, (ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਐਲ. ਅਰੋੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ)।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ. 1957 ਦਾ ਏ. ਨੰਬਰ 203: ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਕਾਲੀਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ। (ਸ੍ਰੀ, ਰਘੂ ਨਾਥ, ਐਡਵੋ ਕੇਟ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ)।

ਲਈ (ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ): ਮੈਸਰਜ਼ ਐਚਜੇ ਉਮਰੀਗਰ ਅਤੇ ਆਰਐਚ ਢੇਬਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

Imam, J.

ਇਮਾਮ, ਜੇ.—ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਨ, ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 224/109 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ (1947 ਦਾ 2). ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਤਹਿਤ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ 224/109 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੈਦ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹਨ।

ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ, ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਐਮ.ਪੀ. ਖਰੇ, ਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਮੁਰਾਰੀ ਨਾਲ 6 ਤੋਂ 16 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਦਰਮਿਆਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਐਮ.ਪੀ. ਖਰੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਕੈਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ। 1,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਕੂ - ਨਿਆਰੀ ਫਾਇਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਪੀ. ਖਰੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸੱਲੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਐਮ.ਪੀ. ਖਰੇ ਦੇ ਭੱਜਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। . ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੀ.

ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੀ ਰਾਕ ਰਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ
 ਐਮ.ਪੀ.ਖਰੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ
 ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੋ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਵਜੋਂ ਪੈਸੇ।

ਦਿਲੀ
 ਏਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਇਮਾਮ ਜੇ. ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੰਜ ਨੁਕਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (1) ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਾਫੀ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 — ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ (2) ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 224 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਅਪਰਾਧ, ਜੇਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 222 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 222 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਗਿਆਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ * ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। (3) ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ~ ਮੇਲਾ ਰਾਮ, ਪੀਡਬਲਯੂ 6 ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਪੀਡਬਲਯੂ 7, ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ (4) ਏਪੀ ਪੀਲੈਂਟਸ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। (5) ਦੋਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

ਪੁਆਇੰਟ 3, 4 ਅਤੇ 5 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗਵਾਹ ਇੱਕ ਉਲਝਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਕਾਂਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾ-1 i n t 0 ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ। ਇਹ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਾਕ ਰਾਮ ਜੇ. ਡਬਲਯੂ ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਗਵਾਹ ਗੈਰ-
 ਦੇਗੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਏ
 ਖਰੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ " a ਜਾਵੇਗਾ
 ਕਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ
 ਇਮਾਮ, ਜੇ. ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਲਈ

ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ

ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਸਟ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਲਈ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਸਟ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਨਹੀਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਹਨਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੰਧ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਹੁਤੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਪਰੇਡ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਭਾਰ ਪਾਉਣਾ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, 224/109 ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 233 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬੇਨਿਯਮਤਾ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 537 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਹੈ

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੇ^ਠਰਿਜ਼ਾਕ^{ਆਰ} ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖਰੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ।

f ਫਰੇਮ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਦਿਲੀ
ਏਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਜੁਰਮ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਦੇ ਵੀ, ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਹੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਇਹ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ - ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦੁਬਾਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੁਕਤੇ 3, 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਮਾਮ ਜੇ.

ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 224 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 222 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1947. ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਕਾਂਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਸਪੇਸ਼ਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ -
 ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ¹
 ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ. ਕੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਤੱਥ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੈ ਜੇਕਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ, ਮਨਜ਼ੂਰੀਕਰਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ-ਐਮ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ y ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
) ਐਕਟ, 1952. ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਜੰਡਰ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 337 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ - ਜੋ ਕਿ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 211, ਜਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 261-ਏ, 369,401, 435 ਅਤੇ 477-ਏ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ। ਧਾਰਾ 337 ਦੇ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਫੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਜੋ ਦਸ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਨਹੀਂ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਵਿੱਚ ਸੋਧ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਵਰੀ, 1956 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸੋਧ ਵਿੱਚ 1 ਦਸੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਾਫੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧ 'ਕੈਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਸੀ ਜੋ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1952 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1898 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਊਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਅਧਿਆਏ XXXI ਅਤੇ XXXII ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1898, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਬਿਨਾਂ ਜਿਊਰੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਯੋਗ ਸੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਵਰਗੀ ਸੀ। ਸੈਸ਼ਨ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 338 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮਾਫੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਮਿਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2), ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟੈਂਡਰ ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਅਧੀਨ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਦਾਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਬੂਤ ਨਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸੀ।

 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸੁਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

*